

**FAKULTA PRÁVNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI**

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

V Plzni dne 9. května 2012

POSUDEK VEDOUČÍ PRÁCE NA DIPLOMOVOU PRÁCI

LUCIE HRNČÍŘOVÉ

„VÝJIMEČNÝ TREST – TRESTNĚPRÁVNÍ A KRIMINOLOGICKÉ ASPEKTY“

Předložená diplomová práce se zabývá velice závažným institutem výjimečného trestu, který je spojen s řadou aspektů jak trestněprávních, tak rovněž kriminologických, resp. penologických, neboť tento druh trestu má jistě významné dopady na osobnost odsouzeného, kterými je na místě se zabývat. Z tohoto pohledu se jeví volba tématu jako vhodná, a to i proto, že je na místě zkoumat samotné postavení výjimečného trestu v systému trestů, a to i s ohledem na problematiku možného zpřísnění trestní represe v souvislosti s přijetím nového trestního zákoníku.

Práce o 54 stranách vlastního textu je v souladu se zadáním rozdělena do deseti hlavních částí: 1. Úvod, 2. Pojem a účel trestu, 3. Historie trestů – výjimečný trest, trest smrti a trest odnětí svobody, 4. Postavení výjimečného trestu v zákoně č. 40/2009 Sb. - trestním zákoníku, 5. Trestněprávní aspekty výjimečného trestu, 6. Kriminologické aspekty výjimečného trestu, 7. Otázka možnosti resocializace, znalecké posudky a jejich význam při ukládání výjimečného trestu, 8. Výkon výjimečného trestu, 9. Výjimečné tresty v zahraničí – Velká Británie, USA, Rakousko, Slovensko, arabské státy, 10. Návrhy de lege ferenda, 11. Závěr. Práce dále obsahuje anglické resumé a seznam použité literatury.

Práce byla v souladu s pokynem děkana č. 23D/2011 zkontrolována s využitím anti-plagiátorského systému Thesis, kde byla zjištěna shoda s jedním dokumentem mírou shody 5 %. Lze konstatovat, že zjištěná shoda není významná a týká se zpravidla citovaných zákonných ustanovení apod. Diplomantka přitom odkazuje na použitou literaturu a jiné zdroje.

Formální stránka práce je vcelku uspokojivá, i když např. forma některých odkazů je poněkud nejednotná. Není také zcela na místě v poznámkách pod čarou uvádět odkazy na jednotlivá ustanovení právních předpisů, zejména pokud jde o trestní zákoník apod. Tato ustanovení se zpravidla uvádějí, resp. citují, přímo v textu.

Z obsahového hlediska je zpracování zadaného tématu přijatelné, poměrně pozitivně lze hodnotit především první kapitoly práce. Nicméně je nutno uvést, že práce trpí přílišnou popisností, a to především v těch partiích, které by měly být stěžejními částmi práce, tedy v

kapitolách věnovaných jednak postavení výjimečného trestu v trestním zákoníku, jednak jeho vlastním trestněprávním a kriminologickým aspektům (kapitola čtvrtá až šestá).

Trestněprávní rozbor bylo možno jistě doplnit alespoň o příslušnou judikaturu. Vůbec práce s odbornou literaturou zejména v těchto kapitolách poněkud vázne, když diplomantka kromě vlastního textu zákona zjevně využívá jen tzv. Velkého komentáře k trestnímu zákoníku (Šámal, P. a kol.). Dostí slabá je kapitola označená jako kriminologické aspekty výjimečného trestu, kde se ovšem s akcentem na výjimečný trest a jeho kriminologickými aspekty čtenář nesetká. V tomto srovnání se jako mnohem přínosnější jeví kapitola osmá zabývající se možnostmi resocializace, znaleckými posudky a jejich významem při ukládání výjimečného trestu. Pokud jde o kapitolu osmou věnovanou výkonu výjimečného trestu, je dosti kusá. Diplomantka se mohla např. blíže věnovat ustanovením trestního řádu, a zejména pak zákona o výkonu trestu odnětí svobod a dále pak řádem výkonu trestu odnětí svobody s důrazem na otázky výkonu výjimečného trestu. V pasážích zaměřených na vybrané věznice opět postrádám větší důraz právě na problematiku výkonu výjimečného trestu – tyto partie jsou značně popisné a povrchní, což koneckonců platí i o kapitolách 8.4 či 8.5. Z kapitoly deváté je poměrně zajímavý a informativní výklad o doživotním trestu ve Velké Británii. Část zabývající se americkou právní úpravou je spíše zaměřená na praktické otázky výkonu trestu smrti, nicméně diplomantka zde zmiňuje i otázky ukládání výjimečného trestu mladistvým, což lze hodnotit pozitivně. Poměrně slušný je výklad o slovenské právní úpravě. Zajímavé a vcelku solidně zpracované jsou i pasáže týkající se trestního práva a trestních sankcí v arabských státech. Kapitulu desátou nelze příliš hodnotit, neboť žádný návrh de lege ferenda neobsahuje, neboť diplomantka podle svých slov se současnou českou právní úpravou výjimečného trestu plně souhlasí a k žádným návrhům de lege ferenda nedospěla. Závěr práce je relativně solidní, neboť zde diplomantka přichází z vlastními myšlenkami a určitým zhodnocením nejen platné právní úpravy, ale také současné vězeňské praxe. Zajímavou připomínku také činí ve vztahu ke slovenské právní úpravě, kterou řadí mezi nejpřísnější v Evropě.

Celkově je nutno konstatovat, že zpracování zadaného tématu není zcela optimální, je však ještě podle mého názoru přijatelné a za podmínky kvalitního ústního projevu diplomantky při obhajobě, ke které práci doporučuji, je možno předloženou práci úspěšně obhájit.

Otázky pro ústní obhajobu:

1. Zhodnoťte novější judikaturu Nejvyššího soudu ČR ve vztahu k ukládání výjimečného trestu.
2. Jaké jsou podle Vašeho názoru nejdůležitější penologické aspekty výjimečného trestu?

Návrh klasifikace: dobře

JUDr. Simona Stočesová, Ph.D., LL.M.